X

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P.B.

Coll. No. 81

Title (A) DURVASAMAHIMNA
(B) SUDRASYA SNANA
(C) SUDRANAM 'SRADDHAVIDHI

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No.: 81 Subject: Stotra and Dharmaśāstra

Title: Durvāsā Mahimnaḥ; Śūdrasya snāna tarpaṇādi and Śūdrāṇām Śrāddhavidhi.

Author: Durvāsā and Kamalākar Scribe: —

Date of the work: — Date of the Ms.: —

Place of the work: — Place of the Ms.: —

Size: 5·4" by 3" Extent: 28 + 4 [illegible]

Language: Sanskrit. Script: Devanāgarī

Remarks: Complete. Bound in a wooden board.

र्भासनेउपविश्याचम्यपरमेश्वरप्रीत्यर्थे
ब्रह्मयज्ञमहंकरिष्ये॥इतिसंकल्प्य॥द
र्भगर्भब्रह्मांजलिंकृत्वानमोनमोनम
इतिजपेत्॥ॐ ऋग्वेदायनमः
एवं ॐयजुर्वेदायनमः॥ॐसामवेदा

२३ यनमः॥ ऐं अथर्ववेदायनमः॥ ह्रैंशिक्षायै
नमः॥ ह्रैंकल्पायनमः। ह्रैंकेव्याकरणायनमः
ह्रैंनिरुक्तायनमः॥ ह्रैंज्योतिषेनमः। ह्रैं
छंदोविचित्यैनमः॥ ह्रैंअध्यात्मविद्यायै०
ह्रैंतर्कविद्यायै०॥ ह्रैंपूर्वमीमांसायै०॥ १

ह्रैंउत्तरमीमांसायै० इतिजपित्वा० देवता
भ्यः पितृभ्यश्चमहायोगीभ्यएवच। नमः
स्वाहायैनमः स्वधायैनित्यमेवनमोनमः इति
त्रिजपित्वाइति विद्यानमो योनि[illegible]रयोनि
विष्णुरीडितः वाग्यतेनार्चितोदेवः प्रीय

२ तांमेजनार्दन इतिउदकंस्परोत् अपपत
पर्एं औंब्रह्मातृप्पतां औंविष्णुस्तृप्य
तां। औंरुद्रः। औंप्रजापति औंदेवतास्त
औंछंदांसि औंवेदास्त० औंरुषयस्त०
औंपुराणाचार्याः औंगंधर्वास्त० इतरा २

चार्याः औंसंवत्सरः सावयवः औं
देव्यः औंअप्सरसः औंनागाः औंसाग
राः औंपर्वताः औंसरितः औंमनुष्याः
औंयक्षाः औंरक्षांसि औंपिशाचाः औं
सुपर्णाः औंभूतानि औंवनस्पतयः

ॐ औषधयः ॐ भूतग्रामश्चतुर्विधः
[illegible] निवीतिवस्त्रं कृत्वोदगग्रद
र्भमध्येन प्रजापतितीर्थेन तिलाक्षतमि
श्रोदकांजलीमंत्रावर्त्य दद्यात् ॐ सनकः

ॐ सनंदनः ॐ सनातनः ॐ कपिलः
ॐ आसुरिः ॐ वोढुः ॐ पंचशिखः
अथ पितृतर्पणं दक्षिणामुखः सव्यंजा
न्वाच्य अपसव्यं कृत्वा पितृतीर्थेन द्विगुण
दर्भैस्तिलमिश्रैस्त्रीन् अंजलीन्दद्यात्

ॐवसवस्तृप्यंतां ॐरुद्राः ॐआदित्याः
ॐमरुतः ॐअश्विनौ ॐकव्यवाडन
लस्तृप्यंतां ॐसोमः ॐअर्यमाः ॐ
अग्निष्वात्ताः ॐसोमपाः ॐहविष्मंतः
ॐउष्मपाः ॐसुकालिनः ॐबर्हि ४

षदः ॐआज्यपाः ॐयमः ॐधर्मरा
जः ॐमृत्यवे० ॐअंतकाय० ॐवैव
स्वतः ॐकालः ॐसर्वभूतक्षयकरः ॐ
डुंबरः ॐदध्नः ॐनीलः ॐपरमेष्ठी
ने ॐवृकोदरः ॐचित्रः ॐचित्रगु

५

ष्टः ततः स्वपितृतर्पणापितृभ्योनमइत्यावा
ह्यकाश्यपगोत्र अस्मत्पितः अमुकश
स्तृप्यतांत्रिः एवंपितामहः प्रपिताम
हः पितृभ्योनमइतिषट्त्रिर्मधुचाव्दे
नचांजलिंप्रसिंचेत् अपसान्मात ५

काश्यपगोत्रा अमुकीदेवीदातृप्यतां इ
तित्रिः गोत्र अस्मद्मातामह अक
मुदासतृप्यतां गोत्र अस्मत्प्रमाताम
ह अमुकदासतृप्यतां त्रीः गोत्रा अस्म
त्पितामहीतृ०३ गोत्रपीतामहीप्रपि

५

तात्त०३ त्रीः गोत्रा अस्मत्प्रपितामहि तृप्प
तां ३ गोत्रा अस्मत्मातामहीत्त०३
गोत्रा अस्मत्प्रमातामहीत्त०३ गोत्रा अ
स्मत्वृद्धप्रमातामहीत्त०३ एवंस्वभार्या
पुत्रः ३ कन्या २ पितृव्यः १ मातुलः १ ५

स्वभ्राता १ तत्पत्न्यः १ पितृस्वसा० मा
तृस्वसा० स्वसुरः० गुरुः सखा० मित्रभू
तः यथा आब्रह्मस्तंबपर्यंतंदेवर्षीपीतृ
मानवाः ।। तृप्यंतुपितरः सर्वैमातृमाताम
हादयः १ अतीतकुलकोटीनांसप्तद्विप

७

निवासिनां आब्रह्मभुवनाल्लोका निरयस्त
तिलोदकं इति वाक्यो निष्पिड्यतन्मंत्रः ये
केचास्मत्कुलेजाता अपुत्रागोत्रिणोमृ
ताः तेगृह्णंतुमयादत्तं वस्त्रनिष्पिडनो
दकम् इतितीरेस्थित्वावस्त्रंपीडयेत् ७

संक्षेपस्तु आब्रह्मस्तंबपर्यंतंजगत्तृप्य
तु इत्येकांजलिः सर्वं ततोब्रह्मणेनमः
विष्णवेनमः रुद्रायनमः सवित्रे० मि
त्राय० वरुणाय० इतिजलेसंपूज्यह
स्तेनपुनःब्रह्मणेनमः अग्नयेनमः

८

पथिव्यै० औषधिभ्योनमः वाचे० वाचस्प
तये० विस्वेनमः महद्भ्योनमः अद्भ्यो
नमः अपांपतये० वरुणायनमइति
तर्पणंकृत्वामुखंसंमृज्यदेवेभ्योनम
इतिविजेत्र ॥ ॥ ॥ ॥ ८

इतिकमलाकरभट्टकृतेशूद्रधर्मेशूद्र
स्यस्नानतर्पणादि ॥

२ श्रीकृष्ण ॥ अद्येत्यादि० मम देह शुद्ध्यर्थं श्रीस्मा
र्त्ताधिकारार्थं महाविष्णुपूजनमहं करिष्ये
॥ इति संकल्प ॥ श्रीगणेशायनमः ॥ गृहीदि
त्वमादौ विष्णोः स्थाने चात्र स्थिरो भव ॥ या
वत्पूजाहं समाप्येत कृपयादिनवल्लभ ॥ ८ ८

त्यावाहनं ॥ पुंडरिकाक्ष सनेस्मिन्रत्न संयु
तनिर्मले ॥ सोमसूर्याग्निसंकाश पद्मशंख
गदाधर ॥ इति आसनं॰ स॰ पाद्यं चेत मया
दत्तं पुष्पगंधसमन्वितं ॥ गृहाण देवदेवेश
प्रसन्नो वरदो भव ॥ इदं॰ स॰ ताम्रपा

१० अक्षितं तोयं कलशं आदि संयुतं ॥ अर्घ्यं
ग्रहाण देवेश मया दत्तं हि भक्तितः ॥
अर्घ्यं स० शीतलं निर्मलं तोयं कर्पूरेण
सुवासितं ॥ आचम्यतां सुरश्रेष्ठ सर्व
लोकाभयप्रदं ॥ आचमनं स० ध्यानं श्री १०

वक्षकौस्तुभोरस्कं पुंडरिकाक्षमुत्त
मं ॥ पीतांबरधरं देवं वनमालावि
भुषितं ॥ शंखचक्रगदापद्मं मुषलं
लिङ्केमस्वचे ॥ धनुर्धरं तथा बालं स्र

११ [illegible] हरि [illegible] के [illegible] सुर [illegible] मासैक
[illegible] के [illegible] सिला [illegible] वा
[illegible] नै [illegible] सु [illegible] । चीर
[illegible] हि पापनि पुदन १५

[illegible] मैं [illegible] दते नजलबिंदु
[illegible] देव सू प
क्रि [illegible] हे वप्र
सं [illegible] मन [illegible]

११ [illegible] कि[illegible] गुरू[illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ग चा[illegible]
[illegible] स्थु म
[illegible] चगुद्दाल १२

विदंसो मै[illegible] म[illegible] लिमहो [illegible] मकं ।
मधु स्नानं सीतया देवतै सेना स्नपनं
क्रिप[illegible] [illegible] लम[illegible] तं कम
सं[illegible] भूत[illegible] काबि

१३ [illegible] ने तेली हं [illegible] [illegible] सर्व लिंगा गं
मा [illegible] कां वेव [illegible] [illegible] मुं [illegible] ध्रु न हुलं नार
न मु डो [illegible] तं [illegible] न नेत् ॥ ७०॥
[illegible] न सो न य्या [illegible] सो [illegible] तं स्तु तो १३

म नें ।। मुद्रा ला लं [illegible] [illegible] म म च्या युः म
दो म व ।। ट [illegible] सं [illegible] यं ये हो । खि टं सो व
लैं म य्या टू सं [illegible] कि श व न मु हो ल ल प [illegible] या
न र्ह [illegible] प्रति [illegible] [illegible] र्वि [illegible] म तो प नि

१३ हंस॰ [illegible] ग्रंथ [illegible] सिं [illegible] गल
संतुतंभविलिधनं [illegible] सर्वपाप
हरी भवभयचंदवं [illegible] ०मालति [illegible]
हिमी कुतुवा [illegible] विचतुरवी १३

पद्मा निद्र जार्यं [illegible] पदे पूर्ण
[illegible] स० [illegible] प [illegible]
ति [illegible] मितं [illegible]
[illegible] प

१४ रमं लिनियधं [illegible] ॥ इ
नं.भुक्ता लिलि [illegible] सर्वप.
द्विपं सं.नै वेद्यं निवां धूलि [illegible] त्वा
मे मतिगद्द [illegible] तां ॥ कनिलेन [illegible] इंद्र १४

ताधुपपाय [illegible] तं
लं. भुरवपालि विश्रु [illegible] ना
ये द्दामिनिन आ गा [illegible] ॥ सु
लोतं न. कीव [illegible]

१८ [illegible]

[illegible]

फलं स॰ कपूरै नागवि [illegible]

फलल मज्वित [illegible] १८

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(१)

श्रीगणेशाय नमः [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible]
कर्त्ता [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] तु [illegible] १

[illegible] [illegible] ॥
[illegible] ॥ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible]

१८ सर्वसिद्धिनी सिनीकौ [illegible] क्षोभः सेरे सो [illegible] न्ते:
सततं हं [illegible] चारिणीः [illegible] नि [illegible]
ह्रीं काम [illegible] करमलि [illegible] लिख
वैपचारा मक्ले [illegible] पूस धं स्वः १८

करिष्यमाणक [illegible] पीत्कं स्कान्ते त्वाप
कंनिवेंनेपेरव्य [illegible] वंपितामस्कं स्त्र
नेचएवं मामामन्ना [illegible] ध्वि [illegible] स्थ्रप
यें [illegible] लिपहं । सर्वाम [illegible] निश्चितमीति

२५ मासेपक्षेतिथौवासरे ॥ अपसव्यं ॥
गोत्राणां पितृपितामह ॥ प्रपिताम
हानां अमुकदासानां ॥ अ गो
त्रमातामहादीनां पिंडस्थाने २५

अवनेजनमहं करिष्ये ॥ वाम
जान्नु निपात्य ॥ दक्षिणाग्रां कुशा
न्परिस्तिर्य पिंडंगृहीत्वा गोत्र
अस्मत्पितः अमुकदासरात

२६ त्तेनमम ॥ गोत्राय अस्मत् पित्रे अ
मुकदासाय एतत्तेनमम ॥ द्विती
यं गृहीत्वा ॥ गोत्र अस्मत् पिताम
ह अमु० एतत्तेनमम ॥ गोत्राय २६

अस्मत् पितामहाय एतत्तेनमम
तृतीय पिंडं गृहीत्वा ॥ गोत्र अस
स्मत् प्रपितामह अमु० दा० एतत्ते
नमम ॥ श्राद्धपक्षे मातामह ॥ अ

३८ न्यश्राद्धेनैव ॥ एवंमातामहानांपूर्ववत् ॥
ततोवामावर्त्तेनोदङ्मुखःश्वासनि
यम्य ॥ पिंडपूजांप्रत्यवनेजनं ॥ नि
विंविसृज्य ॥ नमस्कारः पितृभ्यो ३८

नमः षट्वारः न० ॥ पिंडेवस्त्रंप्र
तिपिंडे ॥ पिंडेचंदनं ॥ पिंडेपुष्पं ॥ पिं
डेधूपं ॥ पिंडेदीपं ॥ पिंडेनैवेद्यं ॥ पिं
डरूपपितृभ्योनमः फलतांबूलं

२८ नममः। पिं० रत्नरक्षणं नममः॥ पिंड
पूजनविधेः परिपूर्णतास्तु॥ सर्वे॥
शिवाऽभ्यो ऽऽपः संतु॥ सौमनस्यम
स्तु। पुष्पाणि०॥ अक्षतं चारिष्टं चा २८

स्तु॥ अक्षतान्॥ शांतिरस्तु। पु
ष्टि० तुष्टि० वृद्धि० यछ्रेय० यत्पा
पं तत्प्रतिहतमस्तु॥ ऋतुदक्षसं
ज्ञिकेभ्यो विश्वेभ्यो देवेभ्यो यरूनम

३८ न्नपानादिकमक्षय्यमस्तु ॥ नत्र अ
प्सु वं ॥ गोत्रस्य अस्मत् पितुः अ
मुकदासस्य यद्दत्तमामान्नादित
दक्षय्यमस्तु एवं सर्वत्र ॥ पिता 35

महादिमातामहादिनां च ॥ सर्वे ॥
अघोराः पितरः संतु ॥ गोत्रं नो वर्द्ध
तां ॥ दातारो नोभिवर्द्धंतां ॥ संतति
श्च ॥ श्रद्धा च नो माव्यगमत् ॥ ब

४० बहुदेयंचनोस्तु ॥ अन्नंचनोबहुभ
वेत् ॥ अतिथिंश्चलभेमहि ॥ या
चितारश्चनःसंतु ॥ माचयाचि
ष्मकंचन ॥ तथास्त्वितिविप्राः ४०

ततःपित्रादिभ्योनमइति ॥ अप
सव्यं ॥ पिंडोपरिपवित्रान्स
मर्पयेत् ॥ सव्यं ॥ दक्षिणासंकल्पः
२८ हिरण्यं रजतं पिंडोपरितिलान्

४९ विकीर्य ॥ पितादेवेति ॥ =अप० पिंडो
द्धरणं ॥ सव्यं । =आघ्राणं ॥ तुलसि
रवंगृहीत्वा पिंडस्था० ॥ यस्यस्मृ
त्याइत्यादिपठित्वा प्रदक्षणिकुर्य ४९

=अघे० =अपसव्यं ॥ गोत्रपार्वण
श्राद्धविधेपरिपूर्णतास्तु ॥ ॥
इतिश्रीनारायणभट्टसुतराम
कृष्णभट्टसुतकमलाकरभट्टकृतौ

४२ श्रमाणां पार्वणश्राद्धविधिः श्रा
द्धपक्षे ।। यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृ
शं लिखितं मया । यदि शुद्धमशुद्धं
वा मम दोषो न दीयते ।। ।। ५ ।। ।। ४२